

KELEN Zsuzsa Sára

kelen.zsuzsa.sara@gmail.com

<https://doi.org/10.31287/FT.hu.2026.1.6>

A tanulmány megjelenése: 2026. június 15.

A 2024-es paralimpia a magyar írott online mainstream médiában¹

Absztrakt

A társadalmi kisebbségi csoportok, így a fogyatékos emberek reprezentációja is kiemelt szerepet játszik abban, hogyan viszonyul a többségi társadalom az adott csoporthoz. A paralimpia a világ egyik legnagyobb sportrendezvénye, ezáltal kivételes lehetőséget biztosít a fogyatékos személyekkel kapcsolatos közfelfogás és a fogyatékos sporthoz való viszonyulás befolyásolására. A kutatás azt vizsgálta, hogy a legnépszerűbb magyar nyelvű online írott médiumok milyen módon reprezentálták a paralimpiai játékokat és ezzel kapcsolatban a fogyatékos embereket. A szakirodalom alapján meghatározott elemzési szempontok szerint a paralimpia reprezentációja ezeken a felületeken többségében nem tartalmazott káros megjelenítési módokat. A tartalmak többsége az MTI híreinek átvételével vagy felhasználásával jött létre, így leginkább annak reprezentációs módja jelent meg a vizsgált felületeken is. A nem az MTI hírein alapuló tartalmak esetében gyakoribb volt a problémás reprezentációs módok megjelenése.

Kulcsszavak: médiarepresentáció, fogyatékoság, sport, sztereotípia, diskurzus

The 2024 Paralympics in Hungarian mainstream online written media²

Abstract

The representation of social minority groups, including people with disabilities, plays a crucial role in shaping how majority society relates to them. The Paralympic Games are one of the world's largest sporting events, providing an exceptional opportunity to influence public perceptions of disabled people and attitudes toward disability sport. This study examined how the most popular Hungarian-language online written media outlets represented the Paralympic Games and people with disabilities. Based on analytical criteria drawn from the relevant literature, these representations largely did not include harmful portrayals. Most of the content was created by reproducing or drawing on reports from the Hungarian News Agency (MTI), so its representational approach was also reflected in the examined outlets. In cases where the content was not based on MTI reports, problematic representational patterns appeared more frequently.

Keywords: media representation, disability, sport, stereotype, discourse

1 A tanulmány a 2025-ben az ELTE Bárczy Gusztáv Gyógypedagógia Karán írt, *Fogyatékos emberek médiarepresentációja – A 2024-es paralimpia megjelenítése az online magyar mainstream médiában* című szakdolgozat átdolgozott változata.

2 This study is a revised version of the thesis "Media representation of disabled people – The portrayal of the 2024 Paralympics in Hungarian online mainstream media", submitted in 2025 to the Faculty of Special Needs Education at Eötvös Loránd University (ELTE).

A 2024-es paralimpia a magyar írott online mainstream médiában

1. Bevezetés

A különböző társadalmi kisebbségi csoportokról, azokról, akik valamilyen szempontból „mások”, mint a „többség”, a nyilvánosság számára elérhető képek – vagyis a csoportok reprezentációi – kiemelten fontos szerepet játszanak a többségi társadalomnak az adott csoporthoz történő viszonyulásában. Az elérhető reprezentációk narratívákat kínálnak az adott csoporttal kapcsolatos tapasztalatok és érzelmek kulturális rendezésére és értelmezésére, ezáltal a társadalmi viszonyokra gyakorolt hatáson keresztül alakítva is ezen csoportok mindennapi életét. Ennek megfelelően az, hogy mit tekintünk fogyatékoságnak, az egyén fizikai állapota milyen helyzetekben jelenik meg fogyatékosággként, nagyban múlik a kialakított társadalmi környezeten (Hernádi et al., 2014; Nagy et al., 2009). Ezzel szorosan összefüggenek a társadalomban élő fogyatékosággképek, amelyek sokszor a fogyatékos emberekre mint hiánnyal rendelkezőkre tekintenek. Ezen képek megkonstruálásban bizonyítottan fontos szerepet játszanak a kulturális produktumok és a média (Goggin & Newell, 2000; Pullen et al., 2018). Az olimpia és a FIFA-kupa után a paralimpia a világ harmadik legnagyobb sportrendezvénye, ezáltal kivételes lehetőséget kínál a fogyatékos személyekkel kapcsolatos közfelfogás és a fogyatékos sporthoz való viszonyulás befolyásolására (Cheong et al., 2021). Jelen tanulmány célja megvizsgálni, hogy 2024-ben a legolvasottabb online írott magyar médiumok milyen módon reprezentálták a paralimpiai játékokat, valamint ezzel kapcsolatban a fogyatékoságot és a fogyatékos embereket.

2. A fogyatékoság médiareprezentációja

A médiareprezentáció fontos szerepet játszik a társadalomban a kisebbségi csoportokkal, így a fogyatékos emberekkel kapcsolatban létező sztereotípiák állandósulásában (Silva & Howe, 2012), hatással van a hozzájuk való viszonyulásra, valóságuk értelmezésére, sokszor az erőforrások elosztására is (Garland-Thomson, 2005). Emellett az, hogy melyik csoport alkotja a reprezentációt, sokszor a társadalmi hatalmi viszonyokat is leképezi (Ivanic & Clark, 1997) – az önreprezentáció hiányának következtében az adott csoport a többségi társadalomban „más”-ként jelenhet meg, a reprezentációt így a társadalmi elnyomás egyik formájává téve (Young, 2004).

Mindenfajta reprezentációnak fontos része a keretezés (*framing*), vagyis egy esemény vagy jelenség bemutatásakor annak értelmezése. Reese (2001, p. 11) definíciója szerint „a keretek társadalmilag közös és időben fennmaradó szervező elvek, amelyek szimbolikusan működnek, hogy értelmesen strukturálják a társadalmi világot”. Goffman a keretezésnek két módját, a természetes és a szociális keretezést különböztette meg (Goffmann, 1974). Meghatározásában a természetes keretezés a történéseket ok-okozat és akaratlagos tényezők nélkülinek, semlegesnek tekin-

ti, a szociális keretezés ezzel szemben események során az emberi akaratot tekintint meghatározónak, társadalmi viszonyok között értelmezve azokat, ezzel nagy mértékben befolyásolva az információk értelmezését és közlését (Arowolo, 2017). Iyengar (1991) az epizodikus és tematikus keretezéseket definiálta. Az epizodikus keretezés egyedi eseményekre, egyénekre, a magánélet dolgaira összpontosít, a tematikus pedig a szélesebb perspektívára, közügyekre és az időbeliségre.

A fogyatékoság különböző felfogásait a fogyatékoság modelljei foglalják össze, így az elérhető reprezentációk is feltételezhetően valamelyik modell szemszögéből értelmezik a fogyatékoságot. Leggyakrabban négy modellt szoktak megkülönböztetni, a *morális*, *medikális/orvosi*, *szociális* és *emberi jogi* modelleket. Ezek, bár elkülöníthetők és időrendbe tehetőek, a mindennapokban párhuzamosan vannak jelen, hol egyik, hol másik dominánsabb jelenlétével (Könczei & Hernádi, 2011).

Több kutatás vizsgálta, hogy milyen jellemző módjai vannak a fogyatékos személyek megjelenítésének. Ezek közül a legismertebb Biklen és Bogdan (1977) kutatása, ahol a következő sztereotíp megjelenítéseket azonosították: szánalmas és sajnálatra méltó, az erőszak célpontja, vészjósoló és/vagy gonosz tényező, háttérkarakter vagy hangulatelem, „szuperkripli”, nevetséges, saját maga ellensége, teher, aszexuális, képtelen a részvételre a mindennapi életben. Garland-Thomson (2000) a fogyatékos személyek megjelenítésének négy retorikai csoportját különböztette meg. A *csodálatos* megjelenítés a fogyatékos ember és test különlegességét helyezi előtérbe a nézőhöz képest fölürendelt pozícióba helyezve a fogyatékos személyt; a *szentimentális* ábrázolás a fogyatékoságot egy megoldásra váró problémaként, akadályként mutatja be; az *egzotikus* megjelenítés a fogyatékos személyt mint egzotikumot mutatja meg; a *realista* megjelenítési mód pedig a néző és a fogyatékos személy hasonlóságaira koncentrálna.

A megjelenítési módok mellett vannak a fogyatékos emberek reprezentációjában jellemzően megjelenő narratívák is. A fogyatékosággal kapcsolatban a szánalmason alapuló narratíva az egyik legelterjedtebb, mely több más káros megjelenítés alapjául is szolgál. Ezek a megjelenítések a fogyatékoságot szánalmasat keltő, negatív dologként állítják be, a fogyatékos embereket pedig a többségi társadalom részéről szánakozó és paternalizáló magatartást érdemlő szereplőként (Haller & Preston, 2017). Az inspirációs pornó (*inspirational porn*) azt a jelenséget írja le, mikor a fogyatékos embereket a nem fogyatékos emberek számára inspiráció forrásaként mutatják be, nehézségeiket és eredményeiket egy megküzdésre ösztönző narratívába csomagolva. Ez a narratíva a fogyatékos embereket a pornóhoz hasonlóan tárgyiasítja, és mások érdekeinek megfelelően használja fel (Haller & Preston, 2017). Egy másik jellemző narratíva a szuperkripli (*supercrip*), amely a személyt valamiféle szupererővel ruházza fel, aminek segítségével képes úgy élni, mint a „normális” emberek, a fogyatékoságot ezzel egy leküzdendő problémává, abnormalitássá redukálva. Ez a narratíva a fogyatékos emberek egyedüli feladatává és felelősségévé teszi a részvételi lehetőség megteremtését a többségi társadalom igényeire kialakított rendszerben, nem tárgyalva a rendszer szerepét a kirekesztésben és az akadályok felállításában (French & Le Clair, 2018).

Magyarországon is több kutatás foglalkozott már a fogyatékos emberekkel kapcsolatban megjelenő diskurzusokkal és médiareprezentációval. Kiss Viktor (2013) tanulmányában magyarországi, fogyatékosággal kapcsolatos diskurzusok öt kategóriáját különböztette meg, az „*orvosi*” diskurzust, az „*integráció*” diskurzusát,

a „szociális” diskurzust, az „átmenetiség” diskurzusát és a „kompenzáló” diskurzust. Ezek mellett felvázolta a fogyatékos emberek három útját a társadalmi kapcsolódáshoz, a „beteg”, a „sérült” és a „speciális” vagy „kivonó” kapcsolódást. Nagy Zoltán és Kármán Bianka (2021) kutatása TV-reklámokat elemezve a fogyatékos emberek megjelenésének ritkaságára hívta fel a figyelmet. Légmán Anna és Vályi Réka (2022) kutatása a pszichoszociális fogyatékos személyek médiareprezentációját vizsgálva egy 2014-es eset kapcsán azt találta, hogy a nemzetközi tapasztalatokkal összhangban az örület és a bűnelkövetés összemosása jelent meg, megerősítve, hogy a pszichiátriai betegként diagnosztizált embereket szükséges elzárni a közösségtől. Svatist Carmen, Petri Gábor, Bernát Anikó és Kozma Ágnes (2025) a 24.hu online hírportál fogyatékoságról alkotott képét vizsgálták egy éven keresztül. Az eredmények azt mutatták, hogy a vizsgált tartalmakban széles spektrumon helyezkedett el a fogyatékoság ábrázolása. A klasszikus fogyatékoságreprezentációk mellett – beteg, áldozat, passzív, szánalmas – megjelentek alternatív, rezisztens ábrázolásmódok is, az érintett személyeket sok esetben aktív cselekvőként bemutatva.

3. Paralimpia és médiareprezentáció

A médiának fontos szerepe van a társadalmi attitűdök alakításában, így az ideálisnak tartott testkép megteremtésében is. A médiatartalmak kitartóan a fiatalságot és a fizikai szépséget tekintik értéknek, ami sokszor nehezen összeegyeztethető a fogyatékos emberek által megélt egészségi állapotok széles skálájával. Többek között ez is hozzájárul a fogyatékos emberek marginalizációjához és a közéletből történő kiszorulásához (Kolotouchkina et al., 2021). A sporteseményekből sokáig kirekesztették azokat a társadalmi csoportokat, amelyek a közfelfogás szerint nem illettek bele az megkövetelt férfiasságról, illetve a szép és rátermett testről kialakított képbe, mint például a nők, a színesbőrű és fogyatékos emberek (DePauw, 1997).

A paralimpiai játékok elődje, a Stoke Mandeville Games első alkalommal 1948-ban valósult meg, a paralimpia pedig először 1960-ban került megrendezésre Rómában, Olaszországban, 23 ország 400 versenyzőjével (International Paralympic Committee, é. n.). Kutatások szerint a paralimpia általában kisebb médiafigyelmet kapott, mint az olimpia (French & Le Clair, 2018), különösen a hagyományos írott média területén (Cheong et al., 2021). A paralimpiai játékok iránti médiaérdeklődés a 2000-es években nőtt meg. Ezzel együtt megélnékültek a fogyatékos sport reprezentálásának módjáról szóló viták is (French & Le Clair, 2018), elsősorban azzal kapcsolatban, hogy a fogyatékos élsport megerősíti vagy lebontja a társadalomban létező sztereotípiákat, és milyen következményei lehetnek a fogyatékos emberek mindennapi életére (Thomas & Smith, 2009; Howe, 2008). Jelentős változás a paralimpia megjelenésében a brit médiában 2012-ben, a londoni játékok kapcsán következett be (French & Le Clair, 2018), ahol elsősorban a Chanel4 tévéadó *Ismerd meg a szuperembereket* (*Meet the superhumans*) reklámkampánya hatására a megjelenő narratívák a parasport terápiaiként történő bemutatásától az elit sportként való értelmezése felé mozdultak (French & Le Clair, 2018; Kolotouchkina et al., 2021). A kampányt sikeressége – a paralimpia elitsportként való szemlélete és az egyes versenyzők személyes ismertsége – mellett sok kritika is érte, felröva, hogy alapvetően a szuperkripli-narratívát erősítette (French & Le Clair, 2018).

A paralimpiai játékok külföldi médiareprezentációját számos tanulmány vizsgálta. A következőkben röviden bemutatom, hogy ezek milyen megállapításokra jutottak a paralimpia és a fogyatékos emberek, sportolók reprezentációjával kapcsolatban.

A „másság” keret: A „másság” keretben a fogyatékos emberek a feltételezett normálistól, a „normális” és „természetes” többségtől elkülönülteként, tehát „más”-ként vannak ábrázolva. Misener (2013) elemzése szerint ebbe a keretbe illik a szuperkripli-narratíva is, amely szintén az átlagtól eltérő, átlag feletti szuperképességekkel ruházza fel a fogyatékos sportolókat, tovább erősítve a fogyatékos sportról mint „furcsaságról” élő sztereotípiákat. Amellett, hogy egyre inkább jellemző a paralimpiáról szóló tartalmakra, hogy problematizálják a létező fogyatékoságképeket, sok tartalom még mindig az évtizedek óta a médiát uraló sztereotípiákkal dolgozik, mint például a „bátor, elitsportversenyzők”, „speciális emberek” vagy „figyelemre méltó teljesítményt nyújtók” (Goggin & Newell, 2000).

A fogyatékoság hangsúlyozása a teljesítmény helyett: A paralimpia reprezentációja sok esetben elsősorban a fogyatékos emberekhez kötődő sztereotípiák mentén valósul meg, a fogyatékos személyek életét folyamatos küzdelemként ábrázolva, hátrányos helyzetű vagy beteg áldozatokként, valamint passzív szereplőkként pozicionálva őket. Ezekben a reprezentációkban a versenyzők gyakran tárgyiasítva vagy szenzációhajhász módon jelentek meg, versenyzői képességeik helyett a fogyatékoságuk kerül a középpontba. Mindezek mentén a paralimpia inkább deviáns, mint elitsport-eseményként jelenik meg (Cheong et al., 2021). Bár az évek során erősödött a versenyzői narratíva és a sport fontosságának kiemelése a paralimpia médiareprezentációjában, a fogyatékoság leírása sok esetben elsősorban még mindig medikalizált, a versenyzők testi fogyatékoságára koncentrált (Rees et al., 2018).

Láthatóság és a nemek reprezentációja: Kutatások kimutatták, hogy fogyatékos elitsportot űző versenyzők ritkábban szerepelnek a médiában, és ha mégis, inkább helyi versenyzők jelennek meg, mint külföldiek (Rees et al., 2018). Jellemző még, hogy a fogyatékos sportokról szóló közvetítések inkább a férfi versenyzőkre fókuszálnak (Cheong et al., 2021).

Az épségista szemlélet: A paralimpiával kapcsolatos médiamegjelenések a fogyatékos emberek sportteljesítményét sokszor a hétköznapi túlínak, rendkívülinek állítják be. Ez következménye lehet egyrészt az újságírók és a médiatermékek eszköztárából hiányzó tudásnak és tapasztalatnak a fogyatékoság méltó reprezentációjával kapcsolatban, másrészt a paralimpia közvetítését övező gazdasági kényszernek, amely a fogyatékos sportolókkal kapcsolatban a globális fogyasztás mintáinak megfelelő reprezentációra ösztönözi a médiumokat (McGillivray et al., 2019).

Hierarchia a fogyatékoság típusai között: A paralimpiával kapcsolatos médiatartalmak sok esetben bizonyos fogyatékoságokat – például a kerekesszékes és a baleset eredményeként létrejött állapotokat – más állapotoknál normálisabbnak, a köz számára befogadhatóbbnak állítanak be (McGillivray et al., 2019).

Epizodikus vs. tematikus keretezés: Egy, az USÁ-ban a paralimpiai TV-közvetítéseket vizsgáló kutatás arra jutott, hogy ezek a tartalmak hajlamosak inkább *epizodikusan*, mint *tematikusan* keretezni a témát. A paralimpia epizodikus keretezése itt a fogyatékos sportolókkal kapcsolatban egyéni, érzelmes történeteket jelenített meg, a tematikus keretezés viszont társadalmi perspektívából közelítette meg az eseményt. Az epizodikus keretezés az érzelmi töltet miatt vonzóbb lehet a tartalomfogyasztók számára, túlhangsúlyozása viszont eltávolíthatja a témát annak közfele-

lösségeként való felfogásától, és ezáltal elriaszthatja a fogyasztókat attól, hogy társadalmi kérdésként kezeljék a fogyatékossgot (McGillivray et al., 2019).

Szórakoztató műsor vagy éltsport esemény: Egy, a paralimpia ausztrál közvetítését vizsgáló médiaelemzés 2018-ban arra jutott, hogy a paralimpia inkább *szórakoztató műsorként, mint éltsport-eseményként* jelenik meg a médiában. A paralimpia közvetítése során több humort és érzelmet használtak, mint az olimpiai játékok közvetítésénél, azt feltételezve, hogy a paralimpiáról szóló tartalmakhoz nem elég csupán maga a verseny és a sportteljesítmény (Rees et al., 2018).

Eszközök és technológia: Bár több sportágban is alapvető szükségletet képeznek a különböző sporteszközök, a közvetítésekben ezek ritkán kapnak kiemelt helyet. A fogyatékos sportolók által használt felszerelések leírása és megjelenítése azonban sokszor kiemelt, és megjelennek bennük a fogyatékossgal kapcsolatos sztereotípiák, például „különleges felszerelés különleges emberek számára” (Goggin & Newell, 2000). A technológia és a különböző eszközök sokszor pozitív jelzőkkel jelennek meg, melyek – az ezekben az esetekben leginkább negatív jelzőkkel megjelenített – fogyatékos emberek életét jobbá teszik (French & Le Clair, 2018). Más elemzések arra a megállapításra jutottak, hogy a közvetítések inkább fókuszálnak a fejlett technológiát alkalmazó versenyszámokra és a társadalmilag elfogadott fogyatékos testekre, és a különleges protézisek gyakran fontos elemei a szuperkripili-narratívának (Kolotouchkina et al., 2021).

Hiába egyre ismertebb a paralimpia, és növekszik nézettsége, a fogyatékossgal kapcsolatban a sportkommunikációnak még meg kell küzdenie kihívásokkal (Kolotouchkina et al., 2021). Szakértők szerint optimális esetben olyan reprezentációra lenne szükség a paralimpiával és a fogyatékossgal kapcsolatban, mely egyaránt megjeleníti a paralimpia globális jellegéből adódó kommunikációt és a sportolók mindennapi tapasztalatait is, és ezek révén „újrareprezentálja az állampolgárságot, az emberi jogokat, a demokráciát és a jólétet a fogyatékkal élők (sportolók) számára” (Bush et al., 2013, p. 644). A fogyatékossg láthatóságának normalizálásához és a méltó reprezentációhoz szükséges a paralimpiai versenyzők objektív megjelenítése, a stigmatizáció elkerülése (Kolotouchkina et al., 2021).

4. Módszertan és elemzési eljárás

A kutatásban arra a kérdésre kerestem a választ, hogy a legolvasottabb online írott magyar mainstream médiumok milyen módon reprezentálták 2024-ben a paralimpiai játékokat és ezzel kapcsolatban a fogyatékossgot, a fogyatékos embereket. A kutatást kvalitatív szövegelemzéssel végeztem.

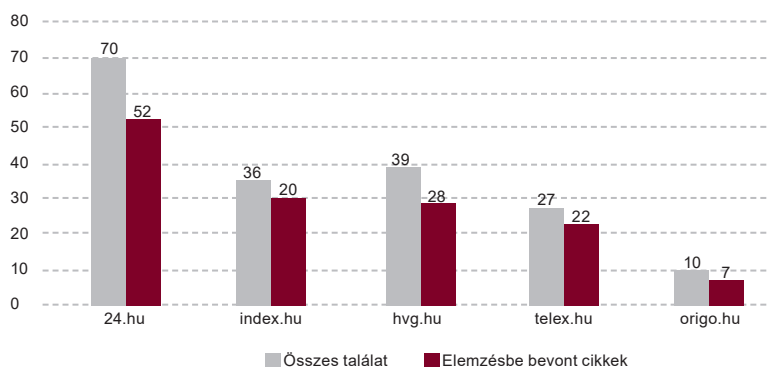
Az elemzett szövegeket a vizsgált időszakban a kiválasztott online felületekről egy social listening szoftver, a SentiOne segítségével gyűjtöttem össze, a paralimp^{*3} kulcsszóra adott találatok alapján. A kutatás során vizsgált időszak a 2024-es paralimpia napjai, valamint az azt megelőző és követő egy-egy hét volt, tehát a 2024. augusztus 21. és szeptember 15. közötti időszak. A vizsgált felületeket a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) 2024 augusztusára (Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, 2024a) és szeptemberére (Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, 2024b)

3 A kulcsszónál a szóvégi * (csillag) jel tette lehetővé, hogy a kulcsszó különböző végződéseire adott találatok is megjelenjenek a keresés során.

vonatkozó, az online médiatér közönségéről szóló elemzései alapján a legtöbb internetező elérő mainstream magyar médiumok közül választottam ki. A kutatásba bekerülő öt médium ezzel a módszerrel az index.hu, a 24.hu, az origo.hu, telex.hu és a hvg.hu.⁴ A kutatás fókuszában azért a mainstream médiumok állnak, mert ezek a felületek feltételezhetően szélesebb és sokrétűbb közönséget érnek el, mint más felületek, például a sportlapok.

Az elemzés több lépésben történt. A SentiOne szoftverrel gyűjtött találatokat elsőként manuálisan átvizsgáltam, és eltávolítottam azokat a tartalmakat, amelyek nem kapcsolódtak érdemben a paralimpiához. A szűrés eredményeként a 182 találatból 139 releváns tartalom került a mintába, amelyek a következőképp oszlottak meg a médiumok között: 24.hu – 52 db., index.hu – 30 db., hvg.hu – 28 db., telex.hu – 22 db., origo.hu – 7 db. (1. ábra).

1. ÁBRA. AZ ÖSSZES TALÁLAT ÉS A MINTÁBA KERÜLT TARTALMAK SZÁMA MÉDIUMOK SZERINT

A tartalmakat a következő elemzési keret mentén vizsgáltam meg: a szöveg tárgya/témája, keretezése, megjelenő fogyatékoságmodellek, elbeszélők és megszólalók, narratívák, a sportolók megjelenítése, a fogyatékoság megjelenítése, a paralimpia megjelenítése. Az elemzési keret kialakítása a vonatkozó szakirodalom alapján történt. A médiareprezentáció vizsgálatához a fogyatékoságmodellek elemzésére építő megközelítések (Könczei & Hernádi, 2011), a fogyatékoság kulturális és társadalmi reprezentációját vizsgáló kutatások (pl. Biklen & Bogdan, 1977; Garland-Thomson, 2000), valamint a paralimpia médiabeli megjelenítésére irányuló kutatások (pl. Misener, 2013; Cheong et al., 2021) szolgáltak alapul, míg a keretezés és a narratívák vizsgálata keretezésméleti megközelítésekhez kapcsolódik (pl. Reese, 2001; Iyengar, 1991).

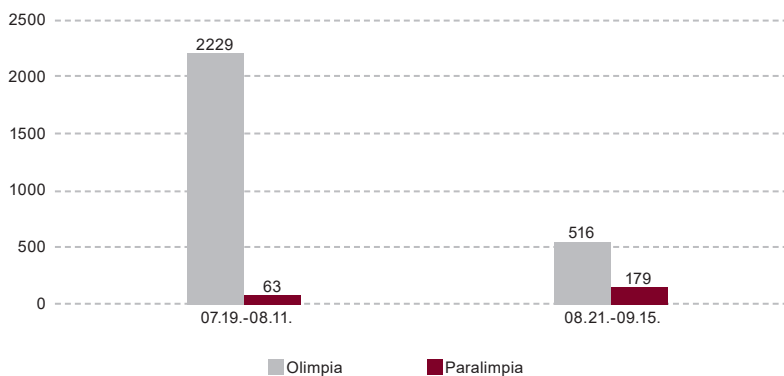
Az elemzés kvalitatív, értelmező szövegelemzésként valósult meg. A szövegek feldolgozása többszöri átolvasással történt, az előzetesen kialakított elemzési keret mentén. Ez a keret a vonatkozó szakirodalom és nemzetközi kutatások alapján, valamint az anyag előzetes áttekintése során kirajzolódó szempontok integrálásával alakult ki. Az elemzés során kategóriaalapú értelmezést használtam: az egyes szövegeket az elemzési szempontok mentén vizsgáltam, és ezek alapján azonosítottam

4 Bár az NMHH különböző szempontok szerinti kimutatásai között mainstream médiumként a HVG.hu mellett megjelent még a 444.hu is, azért a HVG.hu-ra esett a választás, mert itt több, mint kétszer annyi tartalom született a paralimpiáról, valamint itt megjelentek hosszabb tartalmak is a témában.

a reprezentációs megoldásokat. Az elemzés manuálisan történt, elemzőszoftver használata nélkül. A szubjektív hatás az elemzési keret következetes alkalmazásával és az értelmezések szöveghez kötöttségével igyekeztem mérsékelni.

Kulcsszavas keresés⁵ segítségével felmértem, hogy a kiválasztott médiumokon hány tartalom jelent meg az olimpiával és a paralimpiával kapcsolatban az általam vizsgált időszakban (2024. augusztus 21. – 2024. szeptember 15.), illetve az olimpia időszakában, valamint az azelőtti és azutáni egy hétben (2024 július 19. - augusztus 11.). Az eredmények szerint az olimpiáról nagyjából 12-szer annyi tartalom született az olimpiát felölelő időszak alatt, mint a paralimpiáról a paralimpiát felölelő időszak alatt (2. ábra).

2. ÁBRA. AZ OLIMPIÁRÓL ÉS A PARALIMPIÁRÓL SZÓLÓ TARTALMAK SZÁMA A VIZSGÁLT IDŐSZAKOKBAN

5. Eredmények

Minden vizsgált tartalom szöveges volt, hosszuk pár sortól pár oldalig terjedt. A tartalmak többsége a paralimpikonok érmeiről beszámoló rövid hír volt, illetve a nagy részük a Nemzeti Hírgyűjteménytől (MTI) kisebb-nagyobb változtatásokkal átvett hír volt, így jellemzően hasonlóak voltak médiumok között és médiumokon belül is a tartalmak, illetve azok szerkezete is. Jellemzően említették a sportoló nevét, a megszerzett érmet vagy helyezést, a sportágot és a kategóriát, valamint nagyon gyakran a sportoló életkorát, hogy melyik városból érkezett, és hogy melyik egyesületnél sportol. Előfordult pár középhosszú vagy kifejezetten hosszú tartalom is, de ezek kisebbségben voltak.

A szövegek tárgya/témája túlnyomó többségben a paralimpián elért sikerek, az adott sportoló eredményének kiemelésével. Ezek mellett, gyakran párhuzamosan a következő témák is megjelentek: a konkurencia eredményei; a környezet a verseny alatt; a sportoló múltja és korábbi sikerei; a sportoló fogyatéka és annak eredete; a sportoló értékelése eredményéről, felkészülésének menetéről, nehézségeiről, elvárásairól. A cikkek egy része a versenyzőkről nem a sporteredményekkel kapcsolatban, hanem magánéleti (pl. lánykérés) vagy a sporthoz és a paralimpiához máshogy kapcsolódó témák (pl. baleset, kizárás) kapcsán beszélt. A szövegek egy

5 A kulcsszavas keresés a SentiOne social listening szoftver segítségével történt a paralimp* illetve az olimp* kulcsszavakra.

kisebb része valamilyen híres embernek (pl. politikusnak, celebnek) a paralimpiához kapcsolódó megnyilvánulása mentén tematizálta a magyar eredményeket és a paralimpia témáját. Elenyésző mértékben jelen voltak olyan cikkek is, amelyek valamilyen módon a paralimpiai eredményeken kívül a paralimpiához vagy általában a fogyatékos emberek társadalmi helyzetéhez kapcsolódó témákat is felhoztak. A leggyakrabban ilyen téma a paralimpikonok és az olimpikonok érem után járó pénzjutalmának egyenlőtlensége volt, de megjelent még a paralimpia mint lehetőség a játékoknak helyszínt adó város akadálymentesítésére, és egészen kis mértékben a fogyatékos emberek általános társadalmi helyzetének tárgyalása is.

Elbeszélőként/megszólalóként a vizsgált tartalmak túlnyomó többségében az újságíró jelent meg, de gyakran megjelent a szövegekben egy-egy hosszabb-rövidebb idézet beemelése az épp sikert elérő sportolótól, melyben általában a teljesítményét értékelte, a versenyt megelőző nehézségeiről beszélt, vagy a konkurenciáról, a konkurens sportolóhoz fűződő véleményéről, kapcsolatáról nyilatkozott. A vizsgált tartalmak között összesen egy interjú jelent meg, egy francia íróval, aki beszélt a paralimpiáról is (Dzsubák, 2024*). Részletes portré egy francia parasportolóról került közlésre a vizsgált időszakban (Pincési, 2024*). Emellett megjelentek idézetek politikusoktól vagy a magyar/nemzetközi Paralimpiai Bizottságok képviselőitől, például Orbán Viktor miniszterelnök Facebook-posztjai – az Origo minden vizsgált tartalma ezekhez kapcsolódva érintette a paralimpiát –, Karácsony Gergely budapesti főpolgármestertől (Németh, 2024*; HVG, 2024*), illetve Szabó Lászlótól, a Magyar Paralimpiai Bizottság elnökétől, akinek egy véleménycikke (Szabó, 2024*) is bekerült a vizsgált tartalmak közé.

A paralimpiáról általánosságban nem esett sok szó a vizsgált tartalmakban, ha mégis, akkor elitsport-eseményként jelent meg. Az MTI híre nyomán (MTI, 2024a*) leginkább „a mozgássérült, látássérült és enyhe értelmi sérült sportolók legnagyobb sporteseménye”-ként hivatkoztak rá, felhívva a figyelmet arra is, hogy a paralimpia egyik célkitűzése a teljes fogyatékos népesség társadalmi helyzetének javítása.

Hogy mely sportolók jelentek meg a vizsgált tartalmakban, azt elsősorban az MTI hírei befolyásolták, és az, hogy kik szereztek érmet a versenyen – a legtöbb tartalom róluk, kiemelten az aranyérmet szerzett sportolókról jelent meg. Több cikk jelent meg női sportolókról, mint férfiakról, és a cikkek túlnyomó része a magyar sportolókról szólt. A paralimpikonok leginkább profi sportolóként jelentek meg, így feltűnő volt az a pár szöveg, amelyekben ez nem így volt. Ezek leginkább a sportolók erős negatív érzelmi reakcióiról számoltak be. Ilyenek voltak a Száraz Evelin sikertelen versenyszámáról szóló beszámoló, ahol harag és könnyek jelentek meg – „»Jobbat vártam magamtól, mérges vagyok magamra« - mondta az MTI-nek a könnyeivel küszködve” (24.hu, 2024b*) –, az olasz Ambra Sabatini balesetéről szóló cikk, ahol szintén könnyek jelentek meg – „A 22 éves Sabatini persze azonnal könnyekben tört ki (...)” (Gerák, 2024*) –, illetve a Pálos Péter bronzérméről szóló szöveg, ahol a sportoló dühé került említésre – „Pálos a második szettben is többször dühösen vette tudomásul, hogy megoldásai nem sikerültek (...)” (Pál, 2024*; Klicasz, 2024*). A Pálos dühéről szóló szövegrészlet egy MTI-hír (MTI, 2024b*) nyomán jelent meg több médiumban is. Az MTI azonban a düh cáfolatát is közölte: „Beszélt arról is, hogy nem volt dühös, csak bosszankodott, amikor úgy érezte, hogy egyszerűbb poénna

6 A *(csillag) jellel jelölt hivatkozások az elemzésbe bevont cikkekre utalnak.

ront”, alátámasztva egy idézettel a sportolótól: „Nyilván mérgelődtem időnként, azért próbálkoztam, de sajnos a realitás győzött. Ő tizenhét éves, én meg most voltam harminckilenc, ez ilyen”, amit viszont már csak a 24.hu hozott le (24.hu, 2024g*). Emellett ezen cikkek Pálosról mind tartalmazták, hogy „enyhe értelmi fogyatékos-sággal született”, ami a düh megjelenésével együtt – és ellentétben a cikkek többségével, ahol sem a fogyatékos, sem erős negatív érzelmi reakciók nem jelentek meg – alkalmas az enyhe értelmi fogyatékos személyeket gyerekszerepbe helyező sztereotípiák megerősítésére.

Külföldi sportolók sokkal ritkábban jelentek meg a magyar sportolók eredményeiről beszámoló szövegekben, és ha megjelentek, elsősorban konkurenciaként. Csak külföldi sportolókkal foglalkozó cikkek jelen voltak az Index, a 24.hu és a HVG felületén is, ám ezek általában valamilyen „szenzációhoz”, különlegességhez, szokatlan eseményhez vagy viselkedéshez kapcsolódtak. Ilyenek voltak például a romantikus történetek (pl. lánykérés (24.hu, 2024f*), a versenyen szokatlan állapotok, pl. várandósság (Krasz, 2024*), a magas életkor (Aranyossy, 2024*), „extrém” fogyatékos vagy testi jellemzők, pl. végtaghiányosság (Pincési, 2024*), szokatlan testmagasság (24.hu, 2024e*; 24.hu, 2024d) és a szokatlan viselkedés vagy történés, pl. sírás (Gerák, 2024*), versenyből való kizárás (Kiss, 2024*; 24.hu, 2024c*). Ezek közül egyedül a 24.hu-n Ryadh Sallemről szóló cikk (Pincési, 2024*) mutatta be mélyrehatóbban és komplex módon a sportoló életét és tapasztalatait, több, a fogyatékos emberek társadalmi helyzetéhez kötődő témát is említve.

A vizsgált tartalmakban kevés keretezési mód jelent meg a már említett hasonló szerkezet és forrásfelhasználás következtében. A leggyakoribb megjelenő keretezés a *magyar sportoló – magyar sporteredmény* keret volt, amely a sportolói eredményre és a „magyar sikerre” helyezte a hangsúlyt. Ennek egy ritkább változata hasonló megközelítésben a sikertelenséget tárgyalta. Ez egy nemzeti fókuszú, „*nacionalista*” keretezésként írható le, amely – tekintve, hogy elitsport-eseményről van szó – alapvetőnek mondható a sporteseményekkel kapcsolatos tartalmakban. Ritkábban megjelent a *szenzáció* keretezés, amely a teljesítmény helyett a sportolókkal kapcsolatos meglepő dolgokra, érdekességekre helyezte a hangsúlyt. Ez a keret nagyrészt a külföldi sportolókról szóló cikkekben jelent meg, illetve ide tartoznak azok a cikkek is, amelyek a sportolók negatív érzelmi kitöréseire helyezték a hangsúlyt. Megjelent még nagyon kis mértékben az *inspirációs* keretezés is, leginkább sportolóktól származó idézetekben, a versenyt megelőző nehézségek hangsúlyozásával, például: „Az évem sokkal nehezebb volt, mint amilyennek maga a verseny tűnt. Nagyon mélyről indultam.” (24.hu, 2024h*); „*hihetetlen mélységből tért vissza az életbe (...) komor időszakon esett át, de elhatározta, hogy újjáépíti az életét és ebben a sportnak fontos szerepet kell betöltenie*” (24.hu, 2024f*). Ez utóbbi két keretezés a „*másság*” keretbe illeszkedik, hiszen a „*normálistól*” eltérőként mutatja be a paralimpikonokat. Az elsőként tárgyalt „*nacionalista*” keret ezekkel szemben nem illeszkedik a „*másság*” keretbe, ez elsősorban élsportolónak, tehát a „*normális*” kategóriába tartozónak, a nemzet részének tekinti a paralimpikonokat.

Az epizodikus és tematikus keretezés kérdését nézve elmondható, hogy szinte az összes vizsgált szöveg epizodikus keretezést alkalmazott. Ebbe tartoztak a sporteredményeket közlő és az érzelmeiket, szenzációt és inspirációt a középpontba állító szövegek is. A tematikus keretezés csak nagyon ritkán és érintőlegesen jelent meg. Azok a cikkek tartoztak ide, amelyek érintették a fogyatékos emberek általános hely-

zetéhez kapcsolódó témákat, mint például az akadálymentesítést, társadalmi befogadást vagy a fogyatékos emberek általános helyzetét a társadalomban. Az akadálymentesítés témája két cikkben jelent meg (Németh, 2024*; HVG, 2024*) Budapest főpolgármesterének, Karácsony Gergelynek egy nyilatkozatát idézve, amelyben a paralimpia szerepét hangsúlyozta a játékok helyszínéül szolgáló város akadálymentesítésében. Ugyanezen kontextusban hozta fel a témát véleménycikkében Szabó László, a Magyar Paralimpiai Bizottság elnöke (Szabó, 2024*). Ezek mellett három cikk (HVG/MTI, 2024*; 24.hu, 2024a*; Furi, 2024*) vette át valamilyen formában az MTI szövegét (MTI, 2024a*) a paralimpia megnyitójáról, amelyen a szervezők többek között felhívták a figyelmet az akadálymentesítés fontosságára is.

Azt, hogy a fogyatékoság mely modelljei jelennek meg leginkább, a szövegek rövidege és fókusza miatt nem könnyű megállapítani. A paralimpia jellegéből adódóan egyaránt lehetne hangsúlyos az orvosi és a szociális modell: az orvosi, mivel a sport kifejezetten a testi teljesítményre koncentrálna; a szociális, mivel a paralimpia éppen azt mutatja meg, hogy megfelelő körülmények kialakításával a testi károsodás helyett a teljesítmény kerül előtérbe. A cikkek nagy része a fogyatékoságot egyáltalán nem említi, így ezek a játék és az elért eredmények hangsúlyozásával inkább a szociális modellt jelenítik meg. A sportolók fogyatékoságát említő cikkek viszont kétségkívül az orvosi modellt (is) alkalmazzák a fogyatékoság értelmezésére.

Az elemzett cikkek nagy része nem tette a fogyatékoságot magyarázó elemmé a tartalom szempontjából, így ezeknél a fogyatékosággal kapcsolatos narratíva nem jelent meg. Egy cikkben jelent meg a szuperkripli-narratíva, ahol Ryadh Sallem, francia parasportoló egy interjúban a parasportolókat „a mindennapok szuperhőseinek” nevezte: *„Ezért szeretem a »rendkívüli emberek« kifejezést használni, mert egy olyan társadalomban élni, mint a miénk, igazi eredmény. A mindennapok szuperhősei vagyunk”* (Pincési, 2024*). Emellett egy másik cikkben azonosítható volt az inspirációs narratíva, ahol Cyril Geryl francia író a sportolók nehezebb életét, valamint ezzel szembeni harcát jelölte meg a fő okként, amiért figyelemmel követi a paralimpiai játékokat: *„De engem a paralimpia sokkal jobban izgat. Csodás, amikor ezek az elképesztő atléták érmeiket nyernek, de vannak olyanok, akiknek sokkal nehezebb életük van, mégis harcolnak. Ez olyan pluszt ad, ami miatt egy percet sem hagynék ki belőle”* (Dzsubák, 2024*). Szabó László az Indexen publikált véleménycikkében (Szabó, 2024*) a fogyatékos emberek egyrészt úgy jelennek meg, mint akik a nem fogyatékos emberek segítségére szorulnak: *„Képviselőik, a parasportolók sikerei visszahatnak az épek társadalmára: ezért kell segíteni, elismerni és a rangjukon kezelni őket.”* Emellett a szerző több negatív jelzőt is társít a fogyatékosághoz: *„Fogyatékosnak lenni nem azt jelenti: vesztesnek lenni”; „A fogyatékos emberek nem páriák, nem lüzerek, és nem gyámolításra vágyó szerencsétlenek.”* Bár pont cáfolni kívánja ezeket, azzal, hogy nem a pozitív ellenpárjukat emeli be, kockáztatja, hogy erősíti ezen fogalmak összekapcsolását a fogyatékos emberekkel. A cikkben szintén megjelenik a fogyatékos emberek eltulzottan pozitív, a szuperkriplihez közelítő leírása is, mint az *„épek többségi társadalmának”* jókedvű, derűs tanítói: *„Mindannyian azért jönnek, hogy tanítsák az épek többségi társadalmát. Tanítsák jókedvre, derűre, soha nem feladásra.”* Ezek mellett a paralimpia megnyitójáról szóló cikkekre (HVG/MTI, 2024*; 24.hu, 2024a*; Furi, 2024*) beemelt idézet Tony Estanguet-től, a 2024-es párizsi játékok szervezőbizottságának elnökétől, azt az üzenetet közvetítheti, hogy a paralimpikonok teljesítménye nem feltétlenül érdemel ugyanakkora figyelmet,

mint az olimpikonoké: „A szurkolókat pedig arra kérte, hogy ugyanolyan lelkesedéssel buzdítsák a versenyzőket, mint tették azt néhány héttel korábban, az olimpián.”

5. Összehasonlítás a szakirodalom által leírtakkal

Bár a paralimpia reprezentációjával kapcsolatos külföldi kutatások eredményeihez több szempontból hasonlóak a magyarországi mainstream médiumokban tapasztalt reprezentációs módok, sok ponton el is térnek egymástól.

French és Le Clair (2018) eredményeihez hasonlóan a vizsgált magyar médiumokban is kevesebb tartalom született a paralimpiáról, mint az olimpiáról, és Rees és munkatársai (2018) eredményeivel összhangban a témában született tartalmak elsősorban a helyi (magyarországi) paralimpikonok teljesítményére és eredményeire koncentráltak. A McGillivray és munkatársai (2019) által az USA-ban tapasztaltakhoz hasonlóan a vizsgált tartalmakban is dominált az epizodikus keretezés. Bár az ehhez gyakran társuló érzelmi töltet a tartalmak kisebb részében jelent csak meg, a fókusz az egyéni eredményeken és történeteken volt, a tematikus keretezésre jellemző tágabb kontextus nagyon ritkán jelent meg.

Goggin és Newell (2000) tapasztalataival ellentétben a vizsgált magyar tartalmakra nem volt jellemző, hogy a paralimpikonokat leggyakrabban a „másság” keretben, a normálistól eltérőként mutatták volna be. Bár esetenként megjelentek ezekkel a keretekkel dolgozó tartalmak is, a versenyzők leginkább sportolóként/élsportolóként jelentek meg. Cheong és munkatársai (2021) eredményeivel ellentétben a paralimpiát nem deviáns eseményként, szenzációhajhász módon ábrázolták – bár előfordult pár ilyen eset is –, a vizsgált tartalmak többségében elitsport-eseményként jelenítették meg. McGillivray és munkatársai (2019) tapasztalataitól eltérően a vizsgált tartalmakban az épségista szemlélet sem volt jellemző, ha mégis megjelent, akkor elsősorban idézetekben, valamint hierarchia sem jelent meg a fogyatékoság típusai között. Cheong és munkatársai (2021) eredményeivel szemben a férfi versenyzők megjelenésének túlsúlya sem volt jellemző. Rees és munkatársai (2018) ausztrál tapasztalataival szemben a vizsgált tartalmakban a paralimpia elsősorban elitsport-eseményként jelent meg, az esemény fontosságát vagy „sportesemény” jellegét egyik tartalom sem kérdőjelezte meg. Emellett Goggin és Newell (2000) eredményeivel ellentétben a paralimpia különböző sportágaihoz használt eszközökről és technológiákról a vizsgált tartalmakban szinte egyáltalán nem esett szó. Mindezek mellett fontos megjegyezni, hogy a nem az MTI hírein alapuló tartalmakban gyakoribb volt a „szenzáció” megközelítés – mintha a sportesemény közvetítése helyett a szórakoztatás lett volna a cél.

6. Konklúzió – összefoglalás

A vizsgált tartalmakban a vizsgált időszakban a kijelölt szempontok szerint a paralimpia reprezentációja többségében nem tartalmazott káros megjelenítési módokat. A nemzetközi tapasztalatokkal összhangban sokkal több cikk jelent meg az olimpi-

áról, mint a paralimpiáról, nem csak összességében, de a paralimpia időszaka alatt is több, mint kétszer annyi – a jelenség mögött feltételezhetően nagy részben a piaci logika állhat. Hasonló okok állhatnak amögött is, hogy nagyon kevés önálló – nem az MTI-től / máshonnan átvett – tartalom született a vizsgált médiumokon a paralimpiáról. Érdekes ezek mellett megemlíteni, hogy mivel mainstream médiumokról van szó, bár mindegyik közöl sporthíreket, egyiknek sem állnak kiemelten a fókuszában ezek a hírek.

A vizsgált szövegek többsége általános sporttudósítás volt, leggyakrabban rövid hírek a paralimpia eredményeiről, gyakoriak voltak az idézetek sportolóktól és ismert emberektől, és megjelent pár véleménycikk is. A paralimpia minden tartalmában elitsport-eseményként volt ábrázolva. A tartalmak többségének középpontjában nem a fogyatékosság, hanem sportolók eredményei, elsősorban sikerei, ritkábban sikertelenségei álltak, a fogyatékosághoz kapcsolódó sztereotípiák ritkán jelentek csak meg. A legtöbb tartalomra a „nemzeti teljesítmény” keretezés volt jellemző, illetve kisebb mértékben megjelent a tágabb „mátság” keretezés is, elsősorban különböző, „extrém”, szokatlan helyzetek és esetek szenzációhajhász keretezésével. A vizsgált szövegekre alapvetően az epizodikus keretezés volt jellemző, de ritkán megjelent a tematikus keretezés is, főképp idézetekben vagy véleménycikkben. A vizsgált tartalmak többsége az MTI híreinek átvételével vagy azok alapján jött létre, így a szövegek többségében az MTI reprezentációs módja jelent meg. Azokban az esetekben, amikor a tartalmak nem MTI-híreken alapultak, gyakoribb volt a problémás reprezentáció, de kiemelten rossz, a fogyatékosággal kapcsolatos negatív sztereotípiákon alapuló reprezentáció a vizsgált médiumokon ebben az időszakban nem fordult elő. A vizsgált tartalmak, habár nem túlnyomó többségükben, de alátámasztották, hogy kiemelt szerepe és felelőssége van a közszereplőknek – pl. politikusoknak – abban, hogy milyen ügyeket és hogyan tematizálnak, mivel a médiumok nagyobb eséllyel átveszik ezeket.

Irodalomjegyzék

- Aowolo, S. O. (2017). *Understanding Framing Theory*. ResearchGate. https://www.researchgate.net/publication/317841096_UNDERSTANDING_FRAMING_THEORY (2026.05.28.).
- Biklen, D. & Bogdan, R. (1977). Media portrayals of disabled people: a study in stereotypes. *Interracial Books for Children Bulletin*, 8(6–7), 4–9.
- Bush, A., Silk, M., Porter, J. & Howe, P. D. (2013). Disability [sport] and discourse: stories within the Paralympic legacy. *Reflective Practice*, 14(5), 632–647. <https://doi.org/10.1080/14623943.2013.835721>
- Cheong, J. P. G., Khoo, S., Inoue, C., Surujlal, J., Cheong, N., Esfahani, M., Lin, P.-H., Brooke, M., Li, Y., Chun, H., Alshahrany, A., Al-Shamli, A. & Razman, R. (2021). An 11-country analysis of newspaper coverage of the 2016 Rio Paralympic Games. *Disability & Society*, 36(5), 795–811. <https://doi.org/10.1080/09687599.2020.1756746>
- DePauw, K. P. (1997). The (In)visibility of disability: cultural contexts and “sporting bodies.” *Quest (National Association for Physical Education in Higher Education)*, 49(4), 416–430. <https://doi.org/10.1080/00336297.1997.10484258>
- French, L. & Le Clair, J. M. (2018). Game Changer? Social Media, Representations of Disability and the Paralympic Games. In I. Brittain & A. Beacom (Eds.), *The Palgrave Handbook of Paralympic Studies* (pp. 99–121). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1057/978-1-137-47901-3_6
- Garland-Thomson, R. (2000). Seeing the Disabled: Visual Rhetorics of Popular Disability Photography. In P. K. Longmore & L. Umansky (Eds.), *The New Disability History: American Perspectives* (pp. 335–374). New York University Press.

- Garland-Thomson, R. (2005). Disability and Representation. *PMLA*, 120(2), 522–527. <https://doi.org/10.1632/S0030812900167835>
- Goffman, E. (1974). *Frame Analysis: an Essay on the Organization of Experience*. Boston Northeastern University Press.
- Goggin, G. & Newell, C. (2000). Crippling Paralympics? Media, Disability and Olympism. *Media International Australia*, 97(1), 71–83. <https://doi.org/10.1177/1329878x0009700110>
- Haller, B. & Preston, J. (2017). Confirming Normalcy: “Inspiration Porn” and the Construction of the Disabled Subject?. In K. Ellis & M. Kent (Eds.), *Disability and Social Media, Global Perspectives*. Routledge.
- Hernádi, I., Könczei, G., Kunt, Z. & Sándor, A. (2014). *A fogyatékoságtudomány a mindennapi életben* (Hernádi, I. & Könczei, G. Eds.). Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem.
- Howe, D. (2008). *The Cultural Politics of the Paralympic Movement*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203506097>
- International Paralympic Committee (é. n.). *About Us*. International Paralympic Committee. <https://www.paralympic.org/ipc/who-we-are> (2026.05.28.).
- Ivanic, R. & Clark, R. (1997). *The politics of writing*. Routledge.
- Iyengar, S. (1991). *Is Anyone Responsible? How Television Frames Political Issues*. University of Chicago Press. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226388533.001.0001>
- Kiss, V. (2013). A teljesség politikája: Fogyatékosdiskurzusok és a normalitás ideológiai Magyarországon. In Laki, I. (Ed.), *A nemzetközi és hazai fogyatékoságtudomány 21. században* (pp. 11-38). MTA TK Szociológiai Intézet - L'Harmattan.
- Kolotouchkina, O., Llorente-Barroso, C., García-Guardia, M. L. & Pavón, J. (2021). Disability Narratives in Sports Communication: Tokyo 2020 Paralympic Games' Best Practices and Implications. *Media and Communication*, 9(3), 101–111. <https://doi.org/10.17645/mac.v9i3.4043>
- Könczei, G. & Hernádi, I. (2011). A fogyatékoságtudomány fogalma és annak változásai. In Nagy, Z. (Ed.), *Az akadályozott és egészségkárosodott emberek élethelyzete Magyarországon* (pp. 7-28). Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet.
- Légmán, A. & Vályi, R. (2022). Pszichoszociális fogyatékos személyek médiareprezentációja. *Fogyatékoság és Társadalom*, 8(1), 21–35. <https://doi.org/10.31287/ft.hu.2022.1.3>
- McGillivray, D., O'Donnell, H., McPherson, G. & Misener, L. (2019). Repurposing the (Super)crip: Media representations of disability at the Rio 2016 paralympic games. *Communication & Sport*, 9(1), 3-32. <https://doi.org/10.1177/2167479519853496>
- Misener, L. (2013). A Media Frames Analysis of the Legacy Discourse for the 2010 Winter Paralympic Games. *Communication & Sport*, 1(4), 342–364. <https://doi.org/10.1177/2167479512469354>
- Nagy, Z. É., Könczei, G. & Hernádi, I. (2009). A fogyatékoságtudomány útjai kettős történeti keretben, avagy első, kísérleti metszet a fogyatékoságtudományról. *Fogyatékoság és Társadalom*, 1(1), 93–107.
- Nagy, Z. G. & Kármán, B. (2021). Fogyatékos személyek médiareprezentációja a reklámokban – egy célzott, rövid kutatás bemutatása. *Gyógypedagógiai Szemle*, 49(2–3), 143–155. <https://doi.org/10.52092/gyosze.2021.2-3.4>
- Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (2024a). *Az online médiatér közönsége (2024. augusztus)*. Nmhh.hu. https://nmhh.hu/cikk/248258/Az_online_mediator_kozonsege_2024_augusztus (2026.05.28.).
- Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (2024b). *Az online médiatér közönsége (2024. szeptember)*. Nmhh.hu. https://nmhh.hu/cikk/248764/Az_online_mediator_kozonsege_2024_szeptember (2026.05.28.).
- Pullen, E., Jackson, D., Silk, M. & Scullion, R. (2018). Re-presenting the Paralympics: (contested) philosophies, production practices and the hypervisibility of disability. *Media, Culture & Society*, 41(4), 465–481. <https://doi.org/10.1177/0163443718799399>
- Rees, L., Robinson, P. & Shields, N. (2018). A major sporting event or an entertainment show? A content analysis of Australian television coverage of the 2016 Olympic and Paralympic Games. *Sport in Society*, 21(12), 1974–1989. <https://doi.org/10.1080/17430437.2018.1445996>
- Reese, S. D. (2001). A Bridging Model for Media Research. In S. D. Reese, O. H. Gandy & A. E. Grant (Eds.), *Framing Public Life* (pp. 7–31). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781410605689>
- Silva, C. F. & Howe, P. D. (2012). The (In)validity of supercrip representation of Paralympian athletes. *Journal of Sport and Social Issues*, 36(2), 174–194. <https://doi.org/10.1177/0193723511433865>

- Svatits, C., Petri, G., Bernát, A. & Kozma, Á. (2025). „Betegségét szklerának becézi, saját magát pedig nyominak” – fogyatékosgábrázolás a 24.hu online hírmédia-felületen. *Fogyatékoság és Társadalom*, 2025/1, 148–160. <https://doi.org/10.31287/FT.hu.2025.12>
- Thomas, N. & Smith, A. (2009). *Disability, sport, and society: an introduction*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203099360>
- Young, I. M. (2004). Five Faces of Oppression. In L. Heldke & P. O'Connor (Eds.), *Oppression, privilege, and resistance: theoretical perspectives on racism, sexism, and heterosexism*. McGraw-Hill.

A szövegben hivatkozott cikkek

- 24.hu (2024a, Augusztus 28.). *A paralimpiai megnyitó rendhagyó helyszínével üzentek a szervezők a világnak*. 24.hu. <https://24.hu/sport/2024/08/29/paralimpia-2024-megnyitounnepseg/> (2026.05.28.).
- 24.hu (2024b, Szeptember). *„Mérgek vagyok magamra, a legjobbammal most második lettem volna” – Pap Biankának rosszul sikerült a 100 gyors a paralimpián*. 24.hu. <https://24.hu/sport/2024/09/01/paralimpia-2024-vasarnapi-osszefoglalo-szaraz-evelin-pap-bianka-arloy-zsofia-gaspar-tamas/> (2026.05.28.).
- 24.hu (2024c, Szeptember 2.). *Furcsa ügy a paralimpián: mobiltelefonja miatt bukja bronzérmét a paraevezős*. 24.hu. <https://24.hu/sport/2024/09/02/parizs-paralimpia-2024-paraeveses-mobiltelefon-giacomo-perini/> (2026.05.28.).
- 24.hu (2024d, Szeptember 3.). *Szimbiózisban él a medencével a kar nélkül úszó brazil rakétaember*. 24.hu. <https://24.hu/sport/2024/09/03/paralimpia-2024-uszas-gabrielzinhol/> (2026.05.28.).
- 24.hu (2024e, Szeptember 4.). *A világ második legmagasabb embere kénytelen volt a földön aludni a párizsi paralimpián*. 24.hu. <https://24.hu/szorakozas/2024/09/04/parizs-paralimpiai-agy-iran-vilag-masodik-legmagasabb-embere/> (2026.05.28.).
- 24.hu (2024f, Szeptember 5.). *„Anyám sírt az örömtől” – a stadionban kérte meg barátnője kezét az olasz paralimpikon*. 24.hu. <https://24.hu/sport/2024/09/05/paralimpia-2024-atletika-lanykeres-alessandro-ossola/> (2026.05.28.).
- 24.hu (2024g, Szeptember 5.). *Az asztaliteniszező Pálos Péter bronzérmes a paralimpián*. 24.hu. <https://24.hu/sport/2024/09/05/paralimpia-2024-palos-peter-bronzermes-asztalitenisz/> (2026.05.28.).
- 24.hu (2024h, Szeptember 7.). *A paralimpiai bajnok Kiss Péter Pál: Nagyon mélyről indultam*. 24.hu. <https://24.hu/sport/2024/09/07/parizs-paralimpia-2024-kis-peter-pal-parakajak/> (2026.05.28.).
- Aranyossy, Á. (2024, Szeptember 4.). *„Tovább fogok élni!” – maximum négy évet jósoltak neki, de 60 évesen paralimpiai érmet nyert*. 24.hu. <https://24.hu/sport/2024/09/04/paralimpia-2024-thomas-wandschneider-bronzerem/> (2026.05.28.).
- Dzsubák, T. (2024, Szeptember 6.). *Francia sztárszerző az olimpai megnyitóról: Ilyenek vagyunk, szeretjük a kisebb botrányokat*. Index.hu. <https://index.hu/kultur/2024/09/06/cyrl-gely-hasadas-a-dij-francia-iro-vilagirolalom-szinhaz/> (2026.05.28.).
- Furi, R. (2024, Augusztus 29.). *Fellobbant a láng Párizsban, elkezdődött a 2024-es paralimpia*. Index.hu. <https://index.hu/sport/2024/parizs/2024/08/29/paralimpia-2024-megnyitounnepseg-parizs-magyar-kuldottseg-olimpiai-lang/> (2026.05.28.).
- Gerák, Z. (2024, Szeptember 8.). *Méterekekkel a cél előtt botlott, majd esett el az olasz sprinter, oda a paralimpiai címvédés*. Index.hu. <https://index.hu/sport/2024/parizs/2024/09/08/paralimpia-sikfutas-sprinter-aranyerem-parizs-2024/> (2026.05.28.).
- HVG (2024, Szeptember 10.). *Karácsony szerint Budapest kiváló helyszín lehet az olimpiarendezéshez, de ehhez fejleszteni kell*. Hvg.hu. https://hvg.hu/itthon/20240910_karacsony-gergely-budapest-olimpia (2026.05.28.).
- HVG/MTI (2024, Augusztus 29.). *Különleges helyszínen tartották a párizsi paralimpia megnyitóját, fontos üzenetet adtak át vele*. Hvg.hu. https://hvg.hu/sport/20240829_ (2026.05.28.).
- Kiss, M. B. (2024, Szeptember 2.). *Csalási botrány rázta meg a párizsi paralimpiát*. Index.hu. <https://index.hu/sport/2024/09/02/giacomo-perini-paralimpia-parizs-csalas-kizaras-evezes/> (2026.05.28.).
- Klicasz, S. S. (2024, Szeptember 5.). *Itt az újabb magyar érem a paralimpián: Pálos Péter asztaliteniszező harmadik lett*. Index.hu. <https://index.hu/sport/2024/parizs/2024/09/05/parizs-2024-paralimpia-asztalitenisz-palos-peter/> (2026.05.28.).

- Krasz, E. (2024, Szeptember 2.). *Sporttörténelem Párizsban, először lett érmes várandós versenyző*. Index.hu. <http://index.hu/sport/2024/09/02/paralimpia-parizs-2024-ijaszat-jodie-grinham-brit-erem-varandos/> (2026.05.28.).
- MTI (2024a, Augusztus 28.). *Paralimpia 2024 – Fellobbant a láng Párizsban*. Mti.hu. <https://web.archive.org/web/20240909150231/https://mti.hu/hirek/2024/08/28/paralimpia-2024-fellobbant-lang-parizsban> (2026.05.28.).
- MTI (2024b, Szeptember 5.). *Pálos Péter bronzérmes a paralimpián*. Hvg.hu. https://hvg.hu/sport/20240905_palos-peter-asztalitenisz-parizsi-paralimpia-bronzerem (2026.05.28.).
- Németh, M. S. (2024, Szeptember 10.). *Karácsony Gergely megszólalt a budapesti olimpiarendezésről, megcélozzuk 2036-ot?* Index.hu. <https://index.hu/belfold/2024/09/10/karacsony-gergely-budapest-fovaros-olimpiarendezes-2036/> (2026.05.28.).
- Pál, T. (2024, Szeptember 5.). *Bronzérmet nyert a párizsi paralimpián Pálos Péter asztaliteniszező*. Telex.hu. <https://telex.hu/sport/2024/09/05/bronzermet-nyert-a-parizsi-paralimpian-palos-peter-asztaliteniszezo> (2026.05.28.).
- Pincési, L. (2024, Augusztus 31.). *„A mindennapok szuperhősei vagyunk” – a sport kétszer is megmentette a francia paralimpikon életét*. 24.hu. <https://24.hu/sport/2024/08/31/paralimpia-2024-ryadh-sallem-parauszas-parakosarlabda-pararogbi/> (2026.05.28.).
- Szabó, L. (2024, Augusztus 28.). *68 magyar aranyérem Párizsban*. Index.hu. <https://index.hu/velemenyt/2024/08/28/paralimpia-parizs-verseny-erem-siker/> (2026.05.28.).

